

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 16.11.2004
KOM(2004) 755 lõplik

KOMISJONI TEATIS NÕUKOGULE

**Euroopa Aatomienergiaühenduse (Euratom) ja Hiina Rahvavabariigi valitsuse vaheline
teadus- ja arendustegevuse koostööleping tuumaenergia rahuotstarbelise kasutamise
kohta**

KOMISJONI TEATIS NÕUKOGULE

Euroopa Aatomienergiaühenduse (Euratom) ja Hiina Rahvavabariigi valitsuse vaheline teadus- ja arendustegevuse koostööleping tuumaenergia rahuotstarbelise kasutamise kohta

Vastavalt EURATOMi asutamislepingu artikli 101 teisele lõigule,

Nõukogu andis oma 11. juuni 2003. aasta otsusega komisjonile välja suunised Hiina ametiasutustega läbirääkimiste pidamiseks Euratomi ja Hiina vahelise koostöölepingu suhtes, milles keskendutakse peamiselt uurimis- ja arendustegevusele, kuid mis sisaldab ka võimalikku tuumamaterjalidega kauplemist käsitlevaid sätteid.

Oktoobri keskel Pekingis peetud läbirääkimisistungil kinnitasid Hiina ametiasutused oma seisukohta, olles seda eelnevalt kahel korral väljendanud, et kõnealune leping teenib täielikult ja eranditult Hiina ja ühenduse vahelise teadusliku ja tehnilise koostöö huve. Selle alusel koostati kooskõlastatud tekst.

Kõnealuses vastastikusel huvil põhinevas lepingu eelnõus nähakse ette, et mõlemal lepinguosalisel on juurdepääs teise lepinguosalise teadusuuringutele. Lepingu eelnõu hõlmab kõiki Euratomi raamprogrammis¹ esitatud uurimisvaldkondi ning näeb ette paindlikud tegevusviisid.

Eelkõige nähakse lepinguga mõlemale lepinguosalisele ette võimalus kasutada uurimis- ja arendustegevuseks teise lepinguosalise rajatisi. See pakub erilist huvi ühendusele, mille tuumauurimisjaamad vananevad, samal ajal kui Hiina arendab ning ehitab uusi ja võimsaid rajatisi.

Käesolev leping sisaldab spetsiaalseid sätteid tuumarelva leviku tõkestamise ja tuumamaterjalide kontrolli, füüsilise kaitse, tuumaohutuse ja tuumamaterjalide edasiveo tingimustega seotud aspektide kohta.

Kõnealuse lepinguga austatakse kehtivaid Hiina ja teatavate liikmesriikide vahelisi kahepoolseid kokkuleppeid.

Nõukogu ja komisjon leppisid volituse vastuvõtmisel kokku, et nõukogu teavitatakse mitteametlikult arutatavatel tekstidel põhinevate läbirääkimiste arengust. Seetõttu esitleti lepingu eelnõu nõukogus kolmapäeval, 27. oktoobril.

Nõukogul palutakse lepingu tekst heaks kiita ja volitada komisjoni sellele Euroopa Aatomienergiaühenduse nimel alla kirjutama.

---

¹ NÕUKOGU OTSUS, 3. juuni 2002, mis käsitleb Euroopa Aatomienergiaühenduse (EURATOM) tuumaenergiaalase teadus- ja koolitustegevuse kuuendat raamprogrammi, mis ühtlasi aitab kaasa Euroopa teadusruumi loomisele (2002–2006)

LISA

Euroopa Aatomienergiaühenduse (Euratom) ja Hiina Rahvavabariigi valitsuse vaheline teadus- ja arendustegevuse koostööleping tuumaenergia rahuotstarbelise kasutamise kohta

EUROOPA AATOMIENERGIAÜHENDUS (EURATOM),

edaspidi „ühendus“

ja

HIINA RAHVAVABARIIGI VALITSUS,

edaspidi „Hiina“,

mõlemad edaspidi „lepinguosalised“,

SOOVIDES edasi arendada pikaajalist püsivat koostööd, mis võib olla kasulik Hiinale, ühendusele ja selle liikmesriikidele tuumaenergia rahuotstarbelises ja lõhkeainetega mitteseotud kasutamises vastastikuse kasu alusel;

VÕTTES ARVESSE Euroopa Majandusühenduse ja Hiina Rahvavabariigi vahel 1985. aastal sõlmitud kaubandus- ja majanduskoostöö lepingut ning märkides, et Euroopa Ühenduse ja Hiina Rahvavabariigi valitsuse vahel 1998. aastal sõlmitud teadus- ja tehnikaalase koostöölepingu alusel on mitmes teaduse ja tehnika valdkonnas tehtud aktiivselt koostööd ja vahetatud teavet;

VÕTTES ARVESSE teaduse ja tehnika tähtsust nende majanduslikus ja sotsiaalses arengus ning soovides luua ametlikku alust koostööle teadus- ja tehnikaalaste uuringute alal, millega laiendatakse ja tugevdatakse koostööd ühist huvi pakkuvates valdkondades seoses tuumaenergia rahuotstarbelise kasutamisega ja soodustatakse sellise koostöö tulemuste rakendamist majandusliku ja sotsiaalse kasu saamiseks;

ARVESTADES, et ühenduse ja Hiina vaheline koostöö tuumaenergia rahuotstarbelise kasutamise alal peaks veelgi tõhustama ühist huvi pakkuvaid valdkondi käsitlevaid uuringuid ja majanduslikku koostööd;

VÕTTES ARVESSE, et ühendus ja Hiina tegelevad praegu teadus- ja arendustegevusega tuumaenergia rahuotstarbelise kasutamise alal ja et vastastikku osalemine kummagi teadus- ja arendustegevuses toob kasu mõlemale poolele;

VÕTTES EELKÕIGE ARVESSE ühenduse ja Hiina valmisolekut tugevdada omavahelist koostööd juhitava termotuumasünteesi alal käesoleva lepingu raames ja, kui osutub asjakohaseks, kõnesoleval eesmärgil sõlmitava erilepingu raames;

KINNITADES VEELKORD Hiina valitsuse, ühenduse ja selle liikmesriikide valitsuste kindlat kohustust tõkestada tuumarelva levik, sealhulgas kohustust tugevdada ja tõhusalt kohaldada kaitsemeetmeid ja ekspordi kontrolli režiime, mille alusel tuleks ellu viia Hiina ja ühenduse vahelist tuumaenergia rahuotstarbelise kasutamise alast koostööd;

KINNITADES VEELKORD Hiina valitsuse, ühenduse ja selle liikmesriikide valitsuste toetust Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri (IAEA, edaspidi „agentuur“) eesmärkidele, sealhulgas selle kaitsemeetmete süsteemile, ja nende soovi parandada 1. juulil 1968. aastal sõlmitud tuumarelvade leviku tõkestamise lepingust (edaspidi “tuumarelvade leviku tõkestamise leping“) juhendumist;

MÄRKIDES, et tuumaenergiaalaseid kaitsemeetmeid kohaldatakse ühenduses nii Euratomi lepingu VII peatüki kui ka ühenduse, selle liikmesriikide ja agentuuri vahel sõlmitud kaitsemeetmete lepingute alusel;

ARVESTADES, et on asjakohane näha ette tuumaenergia rahuotstarbelise kasutamise valdkondi käsitleva koostöö soodustamise õiguslik raamistik, keskendudes eelkõige praegu vastastikust kasu toovatele võimalustele;

TÕDEDES, et Hiina, ühendus ja selle liikmesriigid on saavutanud suhteliselt kõrge taseme tuumaenergia rahuotstarbelises kasutamises ja julgeolekus, mis tagatakse asjakohaste tervishoiu, julgeoleku, tuumaenergia rahuotstarbelise kasutamise ja keskkonnakaitsega seotud õigusnormidega;

VÕTTES ARVESSE, et käesolev tuumaenergia rahuotstarbelist kasutamist käsitlev uurimis- ja arendustegevuse koostööleping annab oma panuse Hiina ja EL vahelisse globaalsesse teaduse ja tehnoloogia alsesse koostöösse,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES.

Artikkel 1

Eesmärk

Käesoleva lepingu üldeesmärk on soodustada ja lihtsustada uurimis- ja arendustegevuslikku koostööd tuumaenergia rahuotstarbelise, lõhkeainetega mitteseotud ja mittesõjalisel eesmärgil kasutamiseiga seotud valdkondades, et tugevdada üldisi ühenduse ja Hiina vahelisi koostöösuhteid.

Käesoleva lepingu eesmärk on kaasa aidata ühenduse ja Hiina vahelisele teadus- ja tehnikaalasele koostööle ning eelkõige lihtsustada Hiina uurimisüksuste osalemist ühenduse asjaomaste teadusuuringuprogrammide raames läbiviidavates uurimisprojektides ning tagada ühenduse ja selle liikmesriikide uurimisüksuste osalemine samalaadsetes teadusuuringute valdkondades teostatavates Hinnaprojektides.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas lepingus kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. lepinguosalisel – Hiina valitsus ja Euroopa Aatomienergiaühendus. „Lepinguosaline“ on üks eespool nimetatud „lepinguosalistest“;

2. ühendus –

(a) Euroopa Aatomienergiaühenduse (Euratom) asutamislepinguga loodud juriidiline isik; ja

(b) territooriumid, mille suhtes kohaldatakse Euratomi asutamislepingut;

3. koostöö – mis tahes käesoleva lepingu kohane tegevus, mida lepinguosalisel algatavad või toetavad, sealhulgas ühised teadusuuringud;

4. teave – teaduslikud või tehnilised andmed ning uurimis- ja arendustegevuse tulemused või meetodid, mis tulenevad ühistest teadusuuringutest, samuti kõik muud andmed, mida peavad vajalikuks koostöös osalejad, sealhulgas vajaduse korral ka lepinguosalisel;

5. intellektuaalomand – Stockholmis 14. juulil 1967. aastal sõlmitud Ülemaailmse

Intellektuaalomandi Organisatsiooni asutamise konventsiooni artiklis 2 määratletud intellektuaalomand;

6. ühised teadusuuringud – teadusuuringud või tehnikaarendustegevus, mida üks või mõlemad lepinguosalisel teevad rahalise toetuse abil või ilma selleta, mis hõlmab nii ühenduse kui ka Hiina osalejate vahelist koostööd ning mille kohta lepinguosalisel või nende teadusuuringute programme rakendavad institutsioonid ja asutused on kirjalikult kinnitanud, et tegemist on ühiste teadusuuringutega. Kui rahastajaks on ainult üks lepinguosaline, on kinnitajaks see lepinguosaline ja projektis osaleja;

7. osaleja või teadusüksus – ühenduses või Hiinas asuv koostöös osalev juriidiline või füüsiline isik, teadusasutus või muu juriidiline isik või äriühing, sealhulgas lepinguosalisel ise;

8. intellektuaalse tegevuse tulemused – teave ja/või intellektuaalomand;

9. Mõiste „tuumamaterjal” tähendab

(a) lähtematerjal, täpsemalt looduses leiduva isotoopide segu sisaldav uraan; isotoobis 235 vaesestatud uraan; toorium; mis tahes eespool nimetatud aine metalli, sulami, keemilisel ühendi või kontsentratsiooni kujul; muu materjal, mis sisaldab üht või mitut eespool nimetatud ainet kontsentratsioonis, mille agentuuri kuratoorium on määratlenud 26. oktoobril 1956. aastal koostatud agentuuri põhikirja (edaspidi „põhikirj”)XX artiklis , ja millega nõustumisest asjassepuutuvad asutused teavitavad mõlemat lepinguosalist kirjalikult; samuti selline muu materjal, mille agentuuri juhatajate nõukogu on määratlenud põhikirja XX artiklis ja millega nõustumisest asjassepuutuvad asutused teavitavad mõlemat lepinguosalist kirjalikult;

(b) lõhustuv erimaterjal – täpsemalt plutoonium; uraan-233; isotoobis 233 või 235 rikastatud uraan; mis tahes materjal, mis sisaldab üht või mitut eespool nimetatud ainet; ja selline muu materjal, mille agentuuri juhatajate nõukogu on määratlenud põhikirja XX artiklis ja millega nõustumisest asjassepuutuvad asutused teavitavad mõlemat lepinguosalist kirjalikult. Mõiste „lõhustuv erimaterjal“ ei hõlma „lähtematerjali“;

10. tundlik tuumamaterjal – eraldatud plutoonium (sealhulgas seguoksiidkütuses sisalduv plutoonium) või enam kui 20% rikastatud uraan isotoobis 235, ja/või uraan 233.

Artikkel 3

Põhimõtted

Koostööd tehakse järgmistel põhimõtetel:

1. üldtasakaalustatud soodustustel põhinev vastastikune kasu;
2. vastastikune juurdepääs mõlema lepinguosalise teadusuuringutele ja tehnoloogia arendustegevusele;
3. koostöös osalejate tegevust mõjutada võiva teabe õigeaegne vahetamine;
4. intellektuaalomandi tõhus kaitse ja intellektuaalomandi õiguste õiglane jagamine.

Artikkel 4

Uurimis- ja arendustegevuse alase koostöö valdkonnad

Käesoleva lepingu kohane koostöö võib hõlmata kõiki teadusuuringute ja tehnoloogia arendamisega, edaspidi „uurimis- ja arendustegevusega“ seotud ettevõtmisi, mis sisalduvad Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikli 7 kohases ühenduse tuumaenergiaalase teadus- ja koolitustegevuse raamprogrammis, ning kõiki samalaadseid Hiinas vastavates teaduse ja tehnoloogia valdkondades läbiviidavaid teadus- ja arendustegevusi.

Käesoleva lepingu kohane koostöö toimub lepinguosaliste pädevuse raames ja võib hõlmata järgmisi uurimis- ja arendustegevuse valdkondi:

- a) kiirguskaitse ja kiirgusjärelevalve;
  - b) tuumaenergiaalased kaitsemeetmed;
  - c) tuumaohutus ja tuumatehnoloogia;
  - d) uuenduslikud ideed;
  - e) tuumameteoroloogia ja võrdlusmaterjalid;
  - f) tuumameditsiin;
  - g) tuumarajatiste tegevuse lõpetamine;
  - h) radioaktiivsete jäätmete käitlemine;
  - i) juhitud termotuumasüntees;
  - k) tuumaenergiaalane haridus ja koolitus;
- l) teised koostöövaldkonnad, mille suhtes mõlemad lepinguosalised võivad vastastikku kokku leppida sedavõrd, kui need on kaetud vastavate programmidega.

Artikkel 5

Koostöö vormid

1. Vastavalt oma kohaldatavatele õigusaktidele ja tegevuspõhimõtetele soodustavad lepinguosaliselid nii palju kui võimalik osalejate kaasamist käesoleva lepingu kohasesse koostöösse, püüdes luua võrreldavad võimalused oma teadus- ja tehnoloogiaalases uurimis- ja arendustegevuses osalemiseks.

2. Koostöö vormid võivad olla järgmised:

(a) Hiina teadusüksuste osalemine Euroopa Aatomienergiaühenduse tuumaenergiaalase teadus- ja koolitustegevuse raamprogrammide alla kuuluvates TTA projektides ning ühenduses asuvate teadusüksuste osalemine omakorda Hiina sarnaste TTA sektorite projektides. Osalemine toimub kummagi lepinguosalise kohaldatavate eeskirjade ja korra kohaselt,

(b) juba rakendatavate TTA projektide ühendamine kummagi lepinguosalise TTA programmide suhtes kohaldatavate eeskirjade ja korra kohaselt,

(c) teadlaste ja tehnikaekspertide külastused ja vahetused,

(d) teadusseminaride, konverentside, sümposiumide ja töörühmade ühine korraldamine ning ekspertide osalemine nendes,

(e) näidiste, materjalide, seadmete ja aparatuuri vahetamine ja jagamine katseteks;

(f) käesoleva lepingu kohase koostööga seotud tavadid, õigusnorme ja programme käsitlev teabevahetus;

(g) mis tahes muud viisid, mida soovitab käesoleva lepingu artikli 12 kohaselt loodud juhtkomitee ning mis on kooskõlas mõlema lepinguosalise kohaldatavate tegevuspõhimõtete ja korraga. Ühiseid TTA projekte hakatakse rakendada pärast seda, kui osalised on välja töötanud käesoleva lepingu B2 lisas esitatud tehnoloogiahalduskava.

Kõik käesolevas artiklis osutatud koostöö kohaselt tehtavad tuumamaterjali üleandmised toimuvad kooskõlas lepinguosaliste ja ühenduse liikmesriikide asjakohaste, tuumaenergia rahuotstarbelist kasutamist käsitlevate rahvusvaheliste kohustustega.

Artikkel 6

Lepingu kohaldamisalasse kuuluvad materjalid

1. Hiina ja ühenduse vahel otse või kolmanda riigi kaudu üleantava tuumamaterjali suhtes kohaldatakse käesolevat lepingut, kui kõnealune materjal saabub vastuvõtva lepinguosalise jurisdiktsiooni all olevale territooriumile, tingimusel et tarniv lepinguosaline on vastuvõtvat lepinguosalist kirjalikult teavitanud kavandatavast üleandmisest ja vastuvõttev lepinguosaline on kirjalikult kinnitanud, et kõnealuse materjali suhtes kohaldatakse käesolevat lepingut ja et kavandatav vastuvõtja, kui ei ole tegemist vastuvõtva lepinguosalisega, on vastuvõtva lepinguosalise jurisdiktsiooni all oleval territooriumil tegutsev volitatud isik.

2. Käesoleva lepingu kohaldamisalasse kuuluva tuumamaterjali suhtes kohaldatakse käesolevat lepingut seni, kuni:

(a) kõnealused materjalid on üle antud väljapoole vastuvõtva lepinguosalise jurisdiktsiooni all olevat territooriumi vastavalt käesoleva lepingu asjakohaste sätetega;

(b) lepinguosalsed lepivad kokku, et kõnealuste materjalide suhtes ei kohaldata enam käesolevat lepingut; või

(c) tuumamaterjali korral on käesoleva lepingu artikli 8 lõikes 1 osutatud asjakohastes lepingutes sisalduvate kaitsemeetmete kohaldamise lõpetamist käsitlevate sätete kohaselt kindlaks määratud, et tuumamaterjali on kasutatud või lahjendatud niimoodi, et seda ei ole enam võimalik kasutada kaitsemeetmete seisukohast asjakohaseks tuumaenergiaalaseks tegevuseks, või see on muutunud praktiliselt mitteregeneeritavaks materjaliks.

3. Lepinguosaliste asjakohased asutused kehtestavad käesoleva lepingu sätete tõhusaks rakendamiseks ning eelkõige lõigetega 1 ja 2 nõutavate kirjalike teatiste ja kinnituste esitamiseks vajaliku korra ja vajaduse korral muudavad seda.

Artikkel 7

Rahuotstarbeline kasutamine

1. Käesoleva lepingu kohane koostöö on rahuotstarbeline ega ole seotud lõhkeainetega.
2. Käesoleva lepingu kohaselt üleantud tuumamaterjali ei kasutata muul kui rahuotstarbelistel eesmärkidel; samuti ei kasutata seda ühegi tuumalõhkeseadme juures ega selliseid seadmeid käsitlevateks uuringuteks ega väljatöötamiseks.

Artikkel 8

Tuumaenergiaalased kaitsemeetmed

Käesoleva lepingu kohane koostöö nõuab, et ühendus kohaldaks vajaduse korral tuumaenergiaalaseid kaitsemeetmeid ja et agentuur nõustuks kaitsemeetmete kohaldamisega. Seetõttu kohaldab ühendus käesoleva lepingu alusel üleantava tuumamaterjali suhtes Euratomi asutamislepingu kohaseid kaitsemeetmeid, kui materjal on ühenduse territooriumil, ja agentuur kohaldab kaitsemeetmeid kooskõlas järgmiste kaitsemeetmete lepingutega (mida võidakse muuta või asendada):

1. Austria Vabariigi, Belgia Kuningriigi, Taani Kuningriigi, Soome Vabariigi, Saksamaa Liitvabariigi, Kreeka Vabariigi, Iirimaa, Itaalia Vabariigi, Luksemburgi Suurhertsogiriigi, Madalmaade Kuningriigi, Portugali Vabariigi, Hispaania Kuningriigi, Rootsi Kuningriigi, Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi, Slovaki Vabariigi, ühenduse ja agentuuri vaheline leping 5. aprillil 1973. aastal sõlmitud tuumarelva leviku tõkestamise lepingu III artikli III lõigete 1 ja 4 rakendamise kohta (edaspidi „tuumarelva mitteomavate ühenduse liikmesriikide kaitsemeetmete leping“), mida on täiendatud 22. septembril 1998. aastal sõlmitud lisaprotokolliga (INFCIRC/193);

2. Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi, ühenduse ja agentuuri vaheline leping kaitsemeetmete kohaldamise kohta Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigis seoses 6. septembril 1976. aastal sõlmitud tuumarelvade leviku tõkestamise lepinguga (edaspidi „Ühendkuningriigi kaitsemeetmete leping“), mida on täiendatud 22. septembril 1998. aastal sõlmitud lisaprotokolliga; ja

3. Prantsusmaa, ühenduse ja agentuuri vahel 27. juulil 1978. aastal sõlmitud leping kaitsemeetmete kohaldamise kohta Prantsusmaal (edaspidi „Prantsusmaa kaitsemeetmete leping“), mida on täiendatud 22. septembril 1998. aastal sõlmitud lisaprotokolliga;

4. Hiina Rahvavabariigi ja agentuuri vahelisele lepingule (INFCIRC/369), mis jõustus 18. septembril 1989. aastal ja mida täiendati 2002. aasta märtsis jõustunud lisaprotokolliga.

Lepingu asjakohaste sätete rakendamiseks ei kaasne liikmesriikidele lisakohustusi peale nende, mis tulenevad ülalmainitud lepingute rakendamisest agentuuri poolt või vajaduse korral kahepoolsetest lepingutest.

Artikkel 9

Füüsiline kaitse

Hiina valitsus, ühenduse liikmesriikide valitsused ja vajaduse korral Euroopa Komisjon kohaldavad käesoleva lepingu kohaselt üleantava tuumamaterjali suhtes füüsilise kaitse meetmeid kooskõlas kriteeriumidega, mille nad on üksikult vastu võtnud ja millega tagatakse vähemalt IAEA dokumendi INFCIRC/254/Rev.6/Part1 lisa C sätestatud kaitsetasemed. Lisaks tunnistavad lepinguosalisel, et IAEA dokumendi INFCIRC/225/rev.4 („Tuumamaterjali ja tuumaobjektide füüsiline kaitse“) aeg-ajalt ajakohastatavates versioonides sätestatud soovitusel on kasulikeks orientiirideks käesoleva lepingu kohaldamisalasse kuuluvate kasutatavate või ladustatavate või transiituumamaterjalide füüsilise kaitse süsteemide loomisel.

2. Seoses käesoleva lepingu kohaldamisalasse kuuluva tuumamaterjali rahvusvahelise transpordiga tegutsevad Hiina valitsus, ühenduse liikmesriikide valitsused ja vajaduse korral ühendus kooskõlas tuumamaterjali füüsilise kaitse konventsiooni (INFCIRC/274/Rev 1), mis jõustus 8. veebruaril 1987. aastal ja mille osalised nad on, sätetega ja IAEA radioaktiivsete ainete ohutu transpordi eeskirjadega.

Artikkel 10

Tuumaohutus

Kohaldatakse tuumaohutuse konventsiooni (CSN - IAEA dokument INFCIRC/449), mille osalised on Hiina, EURATOM ja selle liikmesriigid, sätteid. Peale tuumaohutuse konventsioonist tulenevate kohustuste ei kaasne lepinguosalistele ja liikmesriikidele mingeid muid lisakohustusi..

Artikkel 11

Edasitoimetamine

1. Käesoleva lepingu kohaselt üleantavat tuumamaterjali ei toimetata edasi väljapoole vastuvõtva lepinguosalise jurisdiktsiooni all olevat territooriumi, välja arvatud tarniva lepinguosalise jurisdiktsiooni all olevale territooriumile, välja arvatud juhul, kui vastuvõtvale lepinguosalisele kinnitatakse, et käesoleva lepingu A lisas sätestatud tingimused on asjakohasel viisil täidetud, või kui selliste kinnituste puudumise korral on saadud tarniva lepinguosalise eelnev kirjalik nõusolek.

2. Lisaks lõike 1 sätete järgimisele ei toimetata käesoleva lepingu kohaselt üleantavat tundlikku tuumamaterjali edasi väljapoole lepinguosaliste jurisdiktsiooni all olevat territooriumi ilma tarniva lepinguosalise eelneva kirjaliku nõusolekuta, kui ei ole tegemist Hiinalt ühendusele üleantava tundliku tuumamaterjaliga, mille suhtes kohaldatakse asjakohast Hiina ja vastuvõtva kolmanda riigi vahelist kahepoolset tuumaenergia rahuotstarbelise kasutamise koostöö lepingut, või kui ühendusest Hiinasse üleandmise korral on vastuvõttev kolmas riik lisatud ühenduse koostatud nimekirja ning kui vastuvõttev lepinguosaline on teavitanud tarnivat lepinguosalist sellistest üleandmistest.

Artikkel 12

Koostöö kooskõlastamine ja soodustamine

1. Käesoleva lepingu kohase koostöö kooskõlastamist ja soodustamist korraldavad Hiina poolt teadus- ja tehnoloogiaministerium ning ühenduse poolt Euroopa Ühenduste Komisjoni talitused, kes tegutsevad rakendusametustena..

2. Rakendusametused loovad käesoleva lepingu rakendamiseks TTA valdkonna koostöö juhtkomitee, edaspidi „juhtkomitee“; komiteesse kuulub võrdne arv kummagi lepinguosalise ametlikke esindajaid; komitee kehtestab oma töökorra.

3. Juhtkomitee ülesanded on järgmised:

(a) artiklis 4 nimetatud eri liiki TTA koostöö ning TTA valdkonna arengukoostöö raames tehtava koostöö edendamine ja järelevalve;

(b) järgmiseks aastaks vastavalt artikli 5.2 esimese taandele potentsiaalsete TTA valdkonna koostöö sektorite seast vastastikust huvi pakkuvate prioriteetsete sektorite või allsektorite väljaajamine, kus koostööd soovitakse;

(c) vastavalt artikli 5.2 teisele taande mõlema lepinguosalise teadlastele ettepanekute tegemine nende vastastikku kasulike ja vastastikku täiendavate projektide ühendamiseks;

(d) artikli 5.2 seitsmenda taande kohaste soovitude andmine;

(e) lepinguosaliste nõustamine käesolevas lepingus sätestatud põhimõtete kohase koostöö laiendamise ja parandamise alal;

(f) käesoleva lepingu tõhusa toimimise ja rakendamise läbivaatamine;

(g) iga kolme aasta järel lepinguosalistele aruande esitamine käesoleva lepingu alusel tehtava koostöö seis, ulatuse ja tõhususe kohta.

4. Üldjuhul tuleb juhtkomitee kokku kord aastas vastavalt ühiselt kokkulepitud ajakavale; koosolekuid tuleks pidada vaheldumisi ühenduses ja Hiinas. Kummagi lepinguosalise taotlusel võib korraldada erakorralisi koosolekuid..

5. Juhtkomitee koosolekutega otseselt seotud kulud, välja arvatud reisi- ja majutuskulud, katab vastuvõttev lepinguosaline. Juhtkomitee poolt või nimel tehtud muud kulutused kannab lepinguosaline, keda kulutused teinud liikmed esindavad.

Artikkel 13

Rahastamine

1. Koostöö sõltub rahaliste vahendite saamisest ning lepinguosaliste kohaldatavatest õigusnormidest, tegevuspõhimõtetest ja programmidest. Koostöö käigus osalejate kantud kuludega seoses ei teki mingit kohustust vahendeid ühelt lepinguosaliselt teisele üle kanda.

2. Kui ühe lepinguosalise koostöösüsteem näeb ette teise lepinguosalise osalejate rahalist toetamist, vabastatakse selline ühelt lepinguosaliselt teise lepinguosalise osalejatele antav abi või rahaline või muu toetus maksudest ja tollimaksudest vastavalt kummagi lepinguosalise territooriumil kehtivatele õigusnormidele.

Artikkel 14

Töötajate ja katsevarustuse riiki sisenemine

Mõlemad lepinguosalised võtavad oma territooriumil kehtivate õigusaktide kohaselt kõik asjakohased meetmed ja teevad kõik endast sõltuva, et hõlbustada käesoleva lepingu kohaselt lepinguosaliste kindlaksmääratud koostöös osalevate isikute ning kasutatavate materjalide, andmete, näidiste ja varustuse sisenemist oma territooriumile, seal viibimist ja sealt lahkumist. Eriti need kaubad, mis on imporditud lepinguosaliste territooriumile lepingu huvides peavad olema vabastatud tollimaksudest.

Artikkel 15

Teabe levitamine ja kasutamine

Hiinas asuvad teadusüksused, kes osalevad ühenduse TTA projektides, järgivad seoses teabe omandiõiguse, levitamise ja kasutamise ning osalemise käigus tekkiva intellektuaalomandiga uurimistulemuste levitamise eeskirju, mis tulenevad ühenduse TTA valdkonna eriprogrammidest ja käesoleva lepingu B lisast, mis on lepingu lahutamatu osa.

Ühenduses asuvatel teadusüksustel, kes osalevad Hiina TTA projektides, on seoses teabe omandiõiguse, levitamise ja kasutamise ning osalemise käigus tekkiva intellektuaalomandiga samad õigused ja kohustused kui Hiina teadusüksustel ning nende suhtes kohaldatakse käesoleva lepingu C lisa sätteid.

Selle lepingu sätteid ei tohi kasutada taotlemaks kaubanduslikke või tööstuslikke eeliseid ega häirimaks kummagi lepinguosalise või nende poolt volitatud isikute siseriiklikke või rahvusvahelisi kaubanduslikke või tööstuslikke huve ega häirimaks lepinguosaliste või ühenduse liikmesriikide valitsuste tuumapoliitikat ega takistamaks tuumaenergia rahumeelse

ja lõhkeainetega mitteseotud kasutamise edendamist ega takistamaks käesoleva lepinguga sätestatud materjalide vaba liikumist lepinguosaliste jurisdiktsiooni all olevatel territooriumidel või lepinguosaliste vahel.

Artikkel 16

Konfidentsiaalsus

Ilma et see piiraks artikli 15 kohaldamist, kohustuvad mõlemad lepinguosaliselised hoidma isegi pärast käesoleva lepingu lõpetamist või selle kehtivusaja lõppemist saladuses kõiki teist lepinguosalist käsitlevaid andmeid, fakte või sündmusi, mis ei ole otseselt seotud lepingu subjektiga ja mida nad võivad teada saada selle kohaldamise jooksul.

Artikkel 17

Territoriaalne kohaldatavus

Käesolevat lepingut kohaldatakse ühelt poolt nende territooriumide suhtes, kus kohaldatakse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut selles asutamislepingus sätestatud tingimustel, ja teiselt poolt Hiina Rahvavabariigi territooriumi suhtes. See ei takista rahvusvahelise õigusega vastavuses olevat koostööd avamerel, avakosmoses või kolmandate riikide territooriumidel.

Artikkel 18

Kahepoolsed tuumaenergiaalased koostöölepingud

See leping ei piira üksikute ühenduse liikmesriikide ja Hiina vahelisi kehtivaid kahepoolseid lepinguid. Samuti ei piira käesoleva lepingu kohaldamine muude tuumamaterjalide (varustus, mittetuumamaterjal ja tundlik tehnika) üleandmist käsitlevate kehtivate lepingute või tulevikus ühenduse või üksikute liikmesriikide ja Hiina vahel sõlmitavate sellekohaste lepingute kohaldamist.

Artikkel 19

Jõustumine, lõpetamine ja vaidluste lahendamine

1. Käesolev leping jõustub kuupäeval, mil lepinguosaliselised teineteisele kirjalikult teatavad, et nad on lõpetanud oma lepingu jõustumiseks vajalikud siseriiklikud menetlused.
2. Käesolev leping kehtib kolmkümmend aastat ja seejärel viieaastaste lisaperioodidena.
3. Käesolevat lepingut võib muuta lepinguosaliste kokkuleppel. Muudatused jõustuvad kuupäeval, mil lepinguosaliselised teineteisele kirjalikult teatavad, et nad on lõpetanud lepingu muutmiseks vajalikud siseriiklikud menetlused.
4. Kumbki lepinguosaline võib käesoleva lepingu pärast esialgse kolmekümneaastase tähtaja või järgnevate viieaastaste perioodide möödumist lõpetada, teatades sellest kirjalikult kuus kuud ette. Käesoleva lepingu tähtaja möödumine või lepingu lõpetamine ei mõjuta ühegi

selle alusel sõlmitud kokkuleppe kehtivust ega kehtivusaega ega B lisa kohaselt tekkinud eriõigusi ega -kohustusi.

5. Kui kumbki lepinguosaline või mõni ühenduse liikmesriik võtab pärast käesoleva lepingu jõustumist mis tahes meetmeid, mille tulemuseks on käesoleva lepingu kohaste kohustuste, eelkõige artiklitest 7, 8, 9 ja 10 tulenevate kohustuste oluline rikkumine, on teisel lepinguosalisel õigus lõpetada edasine koostöö käesoleva lepingu alusel või peatada või lõpetada käesolev leping tervikuna või osaliselt.

6. Kõik käesoleva lepingu tõlgendamise või rakendamisega seotud küsimused või vaidlused lahendatakse lepinguosaliste vastastikusel kokkuleppel artiklis 12 loodud juhtkomitee raames.

7. Olenemata edasise koostöö lakkamisest käesoleva lepingu alusel tervikuna või osaliselt või käesoleva lepingu lõpetamisest mis tahes põhjusel, jätkatakse käesoleva lepingu artiklite 7, 8, 9, 11, 15 ja 16 sätete kohaldamist.

8. Käesolev leping on koostatud kahes eksemplaris tšehhi, taani, hollandi, inglise, eesti, soome, prantsuse, saksa, kreeka, ungari, itaalia, läti, leedu, malta, poola, portugali, slovaki, sloveeni, hispaania, rootsi ja hiina keeltes. Inglise- ja hiina keelne tekst on autentsed.

Selle kinnituseks täievolilised esindajad käesolevale lepingule alla kirjutanud.

Koostatud [kuupäev] kahes eksemplaris inglise ja hiina keeles.

Euroopa Aatomienergiaühenduse nimel

Hiina Rahvavabariigi valitsuse nimel

A LISA

1. Üleantud materjale kasutatakse vastuvõtvas kolmandas riigis ainult rahuotstarbelistel ja lõhkeainetega mitteseotud eesmärkidel.
2. Kui vastuvõttev kolmas riik on mittetuumariik, kohaldab agentuur kõikide kõnealuse riigi tuumamaterjalide suhtes ka tulevikus kaitsemeetmeid.
3. Tuumamaterjali edasitoimetamise korral kohaldatakse tuumamaterjali suhtes agentuuri kaitsemeetmeid vastuvõtvas kolmandas riigis.
4. Tuumamaterjali edasitoimetamise korral säilitatakse vastuvõtvas kolmandas riigis piisavad tuumamaterjali füüsilise kaitse meetmed vähemalt käesoleva lepingu artiklis 9 sätestatud tasemetel.
5. Edasitoimetatud materjale ei toimetata enam edasi väljapoole vastuvõtvat kolmandat riiki muusse riiki, välja arvatud juhul, kui viimati nimetatud riik tagab A lisa sätestatud kaitsega samaväärse kaitse

B-1 LISA

Lepingu kohasest ühisest teadustööst tulenevate intellektuaalomandi õiguste jagamise juhtpõhimõtted

I. ÕIGUSTE OMANDILINE KUULUVUS NING NENDE JAGAMINE JA TEOSTAMINE

1. Käesolevat lisa kohaldatakse käesoleva lepingu kohase ühise teadustöö suhtes, välja arvatud juhul, kui lepinguosalisel on kokku leppinud teisiti. Osalejad töötavad ühiselt välja tehnoloogiahalduskavad (THK) ühiste teadusuuringute käigus tekkiva teabe ja intellektuaalomandi (edaspidi „intellektuaalse tegevuse tulemuste“) omandilise kuuluvuse ja kasutamise, sealhulgas valdamise kohta. Lepinguosalised kinnitavad THKd enne nendes käsitletavate täpsemate teadus- ja arenduskoostöölepingute sõlmimist. THKde väljatöötamisel võetakse arvesse ühiste teadusuuringute eesmärgi, osalejate suhtelist panust, territoriaalse või kasutusvaldkonniti litsentseerimise iseärasusi, kohaldatavate õigusaktidega kehtestatud nõudeid ja muid tegureid, mida osalejad asjakohaseks peavad. Ühistes THKdes sätestatakse ka käesoleva lepingu kohase külalisteadlaste tehtava teadustööga seotud intellektuaalse tegevuse tulemusi käsitlevad õigused ja kohustused.
2. Ühise teadustöö käigus tekkivad intellektuaalse tegevuse tulemused, mida ei ole THKs sätestatud jagatakse lepinguosaliste nõusolekul kõnealuses THKs sätestatud põhimõtete kohaselt. Lahkarvamuse korral kuuluvad sellised intellektuaalse tegevuse tulemused ühiselt kõikidele osalejatele, kes tegelesid ühise teadustööga, millest kõnealused tulemused pärinevad. Igal osalejalt, kelle suhtes käesolevat sätet kohaldatakse, on õigus kasutada kõnealuseid intellektuaalse tegevuse tulemusi oma ärieesmärkidel ja geograafiliste piiranguteta.
3. Kumbki lepinguosaline tagab, et teisel lepinguosalisel ja tema osalejatel on õigus intellektuaalse tegevuse tulemustele kõnealuste põhimõtete kohaselt.

4. Säilitades käesoleva lepinguga hõlmatud valdkondades konkurentsitingimusi, püüab kumbki lepinguosaline tagada, et käesoleva lepingu ja selle kohaselt sõlmitud kokkulepete alusel omandatud õigusi teostatakse nii, et soodustatakse eelkõige:

i) käesoleva lepingu kohaselt saadud, avalikustatud või muul viisil juriidiliselt kättesaadavaks tehtud teabe levitamist ja kasutamist;

ii) rahvusvaheliste tehniliste normide vastuvõtmist ja rakendamist.

II. AUTORIOIGUSEGA TÖÖD

1. Lepinguosalistele või nende osalistele kuuluvaid autoriõigusi käsitletakse kooskõlas Berni kirjandus- ja kunstiteoste kaitse konventsiooniga (1971. aasta Pariisi akt).

2. Kui käesoleva lisa III jaost ei tulene teisiti ja kui THKs ei ole kokku lepitud teisiti, avaldavad lepinguosalisel või kõnealusel ühisel teadustöös osalejad kõik teadustöö tulemused ühiselt. Sõltuvalt eespool esitatud üldreeglit kohaldatakse järgmist korda:

a) kui lepinguosaline või muud osalejad avaldavad käesoleva lepingu kohase ühise teadustöö tulemuste põhjal teaduslikke ja tehnilisi ajakirju, artikleid, aruandeid ja raamatuid, sealhulgas videolinte ja tarkvara, on teisel lepinguosalisel või muudel osalejatel õigus saada ülemaailmne, tühistamatu ja kasutustasuta lihtlitsents selliste tööde tõlkimiseks, paljundamiseks, kohandamiseks, edastamiseks ja avalikuks levitamiseks;

b) lepinguosalisel tagavad, et käesoleva lepingu kohasest ühisest teadustööst tulenevaid ja sõltumatute kirjastajate avaldatavaid teaduslikke kirjutisi levitatakse võimalikult laialdaselt;

c) kõikidel autoriõigusega tööde eksemplaridel, mida levitatakse avalikult ja mis koostatakse käesoleva lepingu sätete alusel, esitatakse töö autori nimi või pseudonüüm või autorite nimed või pseudonüümid, välja arvatud juhul, kui autor või autorid on selgesõnaliselt keeldunud nimetamisest. Eksemplaridel on samuti selgelt näha märged lepinguosalistele ja/või nende esindajatele ja/või organisatsioonidele koostööpanuse kohta.

III. MITTEAVALIKUSTATAV TEAVE

1. Dokumenteeritud mitteavalikustatav teave

Lepinguosalised või vajaduse korral nende osalejad määravad võimalikult kiiresti ja eelistatavalt THKs kindlaks teabe, mille avalikustamist käesoleva lepingu kohaselt ei soovita, võttes muu hulgas arvesse järgmisi asjaolusid:

— teabe salajasus, mis tähendab, et teave tervikuna või oma teatavas koosseisus või koostisosade kogumina ei ole selle valdkonna asjatundjatele üldteada ega seaduslikul viisil hõlpsasti juurdepääsetav,

— teabe tegelik või võimalik kaubanduslik väärtus kolmanda isiku jaoks, mis tuleneb kolmanda poole salajasusest,

— teabe varasem kaitse, mis tähendab, et teavet seaduslikult valdav isik on teabe salajas hoidmiseks võtnud olukorrahaseid meetmeid.

Lepinguosalised ja nende osalejad võivad teatavatel juhtudel kokku leppida, et käesoleva lepingu kohase ühise teadustöö käigus saadud, vahetatud või tekkinud teavet või selle osa ei avalikustata, kui ei ole sätestatud teisiti.

(b) Kumbki lepinguosaline tagab, et teine lepinguosaline tunneb kergesti ära talle käesoleva lepingu kohaselt edastatud mitteavalikustatava teabe ja saab aru selle salajasusest näiteks asjakohase märke või piirava seletuskirja järgi. See kehtib ka nimetatud teabe täieliku või osalise taasesituse puhul.

Lepinguosaline, kes saab käesoleva lepingu kohaselt mitteavalikustatavat teavet, austab selle salajasust. Need piirangud lõpevad automaatselt, kui sellise teabe omanik avalikustab teabe valdkonna asjatundjatele piiranguteta.

c) Vastuvõttev lepinguosaline võib käesoleva lepingu kohaselt talle edastatud mitteavalikustatavat teavet levitada oma koosseisus olevatele isikutele või oma töötajatele ning muudele oma asjaomastele ametitele ja asutustele, kellel on käimasoleva ühise teadustöö eriotstarvetega seotud volitused, tingimusel et sellisel viisil levitatud mitteavalikustatava teabe suhtes kohaldatakse kirjalikku kokkulepet konfidentsiaalsuse kohta ja see teave on kooskõlas eespool sätestatuga sellisena kergesti äratuntav.

d) Käesoleva lepingu kohaselt mitteavalikustavat teavet esitava lepinguosalise eelneval kirjalikul nõusolekul võib vastuvõttev lepinguosaline levitada sellist mitteavalikustatavat teavet laiemalt, kui punktis c lubatud. Lepinguosalised teevad sellist laiemat levitamist käsitleva eelneva kirjaliku nõusoleku taotlemise ja andmise korra koostamiseks koostööd ja kumbki lepinguosaline annab kõnealuse nõusoleku oma siseriiklike põhimõtete ja õigusnormidega lubatud ulatuses.

2. Dokumenteerimata mitteavalikustatav teave

Lepinguosalised või nende osalejad käsitlevad käesoleva lepingu alusel korraldatud seminaridel või muudel nõupidamistel esitatud mitteavalikustatavat dokumenteerimata teavet või töötajate töölevõtmisest, teadusrajatiste kasutamisest või ühisprojektidest tulenevat teavet dokumenteeritud teabe kohta käesolevas lisis esitatud põhimõtete kohaselt, tingimusel et sellise mitteavalikustatava või muu salajase või piiratud levikuga teabe vastuvõtjat teavitatakse siiski teabe edastamise ajal selle konfidentsiaalsusest.

3. Järelevalve

Mõlemad lepinguosalsed püüavad tagada, et mitteavalikustatavat teavet, mida nad saavad käesoleva lepingu kohaselt, käsitletakse lepingus sätestatud tingimustel. Kui ühele lepinguosalisele saab teatavaks, et ta ei suuda täita 1. ja 2. punkti sätteid levitamisest hoidumise kohta või et seda võib põhjendatult eeldada, teatab ta sellest viivitamata teisele lepinguosalisele. Seejärel peavad asjaomased lepinguosalsed sobivate meetmete võtmiseks teineteisega nõu.

B-2 LISA

Tehnoloogiahalduskava (THK) tunnused

THK on ühises teadustöös osalejate vahel sõlmitav üksikasjalik leping, milles käsitletakse ühise teadustöö rakendamist ning määratletakse selles osalejate vastavad õigused ja kohustused. Intellektuaalse tegevuse tulemuste suhtes sätestatakse THKs tavaliselt muu

hulgas omandiline kuuluvus, kaitse, kasutajaõigused teadus- ja arendustöös, kasutamine ja levitamine, sealhulgas ühise avaldamise kord, külalistedlaste õigused ja kohustused ning vaidluste lahendamise kord. THKs võib sätestada ka ühisest teadustööst tuleneva ja selle aluseks oleva teabe, litsentsimise ja objektiivse vormi.